

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 18. maj 2022 blev i sag nr. 97726:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

P+, Pensionskassen for Akademikere
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne. Hendes advokat har i brev af 5/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Som advokat for [klageren] klager jeg hermed over P+ ('selskabets') afgørelser af 28. september 2020 og 28. april 2021 og 22. september 2021, hvor det gøres gældende, at der skal modregnes i udbetaling af invalidepension.

I afgørelsen af 28. september 2020 er det anført, at min klient omfattes af nye regler pr. 1. januar 2021 om modregning af anden løn- og erhvervsindtægt i invalidepensionsudbetalinger for den del, der overstiger et bundfradrag på 275.000 kr. årligt. I afgørelse af 28. april 2021 foretages en sådan modregning pr. 1. april 2021. I afgørelse af 22. september 2021 fastholdes dette trods klage.

Det er min vurdering, at min klient ikke skal omfattes af disse byrdefulde ændringer, hvorfor afgørelserne hermed påklages. I det følgende redegør jeg nærmere for mine synspunkter til støtte for klagen.

2. Sagsfremstilling

Min klient har siden medio 2018 været i fleksjob 12,5 timer om ugen på grund af [sygdom] og har modtaget ydelser ved tab af erhvervsevne fra selskabet siden juni 2018.

Selskabet har pr. 1. januar 2021 ændret reglerne for modregning, hvilket har ført til, at min klient nu er ringere økonomisk stillet end før ændringen. Min klient har klaget og i svar herpå har selskabet som begrundelse for afgørelsen henvist til P+ regulativ 2007, § 7, stk. 4, hvoraf det fremgår:

'Anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen. Pensionsbidrag fra ansættelse under modtagelse af invalidepension medfører ikke ret til pension i henhold til bestemmelserne i dette regulativ, men anvendes efter regler fastsat af pensionskassens bestyrelse til forbedring af det pensionerede medlems pensionsrettigheder i forhold til pensionskassen.'

Videre har selskabet henvist til P+ Regulativ 2019, punkt 6.8 og 7.6 hvoraf det fremgår:

'Hvis du er ansat i fleksjob, skånejob eller lignende eller har anden løn- eller erhvervsindtægt, vil indtægter herfra, herunder offentlige tilskud, blive modregnet i din varige invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen, jf. Bilag B til disse betingelser.'

I Bilag B til betingelserne er modregningen som min klient blev varslet i brev af 28. september 2020 beskrevet. Det fremgår dog også, at

I Regulativ 2019 er det indledningsvist anført, at *'Disse forsikringsbetingelser gælder for alle medlemmer omfattet af regulativ 2019. ... Forsikringsbetingelserne træder i kraft den 1. juni 2020.'* Tilsvarende fremgår af punkt 32.2.

3. Anbringender

Det følger af skadevirkningsprincippet, at forsikringen 'låses' på tidspunktet hvor forsikringsbegivenheden indtræder og min klient modtog dækning. Det betyder, at det er de vilkår, som gjaldt på dette tidspunkt, der også fremadrettet vil gælde.

Det er fast antaget i teori og praksis, at der ikke kan aftales eller gennemføres forringelser af vilkår, på aktive ordninger under udbetaling.

I Arbejdsmarkedspension, Bryde Andersen & Kristiansen, 2009, side 288, er det således anført: *'En særlig problemstilling opstår i relation til ændringer, der ønskes sat i værk over for den sikrede, der ikke længere er arbejdstager, men som i kraft af en pensionering eller arbejdsudygtighed mv. er blevet berettiget til at oppebære pensionsydelsen. Der kan næppe herske tvivl om, at aktiverede ydelser nyder en særlig beskyttelse, og at adgangen til at ændre heri derfor er langt mere snæver, og i praksis ikke eksisterer.*' [min fremhævnings]

Ovenstående er udtryk for et almindeligt anerkendt princip om, at en kunde under udbetaling ikke skal tåle forringelser, allerede fordi kunden i sagens natur ikke har mulighed for at afdække sin risiko andet sted. Ændringer i dækningen før denne aktiveres vil en kunde med andre ord have mulighed for at handle på og indrette sig efter, men da der er tale om en invalidepension, vil min klient ikke kunne søge et andet selskab om indtegning på andre og bedre vilkår, da hendes helbreds- og erhvervsevneudsættelse allerede er indtrådt.

I nærværende sag ses ændringerne trådt i kraft med Regulativ 2019, som ifølge præamblet trådte i kraft den 20. juni 2020.

Da min klient på dette tidspunkt allerede modtog dækning, vil hun under henvisning til ovenstående ikke skulle tåle denne forringelse. Det forhold, at der i 2007 regulativet var anført en adgang for bestyrelsen til at fastsætte regler om modregning kan ikke føre til andet resultat, når denne adgang ikke var anvendt før ikrafttræden i 2020/2021.

Selskabet har i afgørelse af 22. september 2021 gjort gældende, at der ikke skulle være givet nogen løfter om uforanderligt indtjeningsloft ved aktualisering af ydelserne. Det bemærkes hertil, at selskabet ikke gennem formuleringer som 'pt' kan forbeholde sig retten til at ændre på aktiverede ydelser, da det strider grundlæggende mod skadevirkningsprincippet.

Selskabet skal derfor genoptage sagens behandling og betale de ydelser, som min klient har ret til uden modregning og med tillæg af eventuelle renter efter forsikringsaftalelovens § 24.

Afslutningsvist rejses krav på advokatomkostninger efter forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, med 15.000 kr. + moms."

I brev af 26/1 2022 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen angår en invalidepensionsdækning under klagers pensionsordning i Pensionskassen.

Det gældende pensionsregulativ, P+ Regulativ 2007, tidligere JØP regulativ 2, vedlægges som **bilag A**. Hjemlen til modregning af anden indtægt i invalidepension fremgår af regulativets § 7 stk. 4: *'Anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen.'*

Hvad handler sagen om

Klager modtager invalidepension, og klagen angår spørgsmålet om, hvorvidt Pensionskassen har været berettiget til at ændre reglerne for modregning af anden indtægt i invalidepensionen, efter udbetalingen er påbegyndt.

Sagsfremstilling

Før 2018 var der ikke regler om modregning i invalidepension, men på Pensionskassens generalforsamling den 18. april 2016 blev der vedtaget regler om modregning, der skulle fastsættes løbende af bestyrelsen. Formålet var at forhindre overkompensation. Det fremgik klart og tydeligt af den indkaldelse, som blev udsendt til alle medlemmer, herunder klager, forud for generalforsamlingen, at der blev indført regler om modregning, der skulle fastsættes af bestyrelsen og følgelig også kunne ændres af bestyrelsen, jf. **bilag B**, side 5 og 11. Indkaldelsen indeholdt et par eksempler på modregning med et indtjeningsloft på 200.000 kr. og modregning krone for krone, jf. side 12.

Efter generalforsamlingen blev der uploadet et referat på Pensionskassens hjemmeside, jf. **bilag C**. Det fremgår af referatet side 33-34, at

'Bestyrelsen stiller i år også forslag om at indføre modregning i udbetaling af invalidepension i både afdeling 1 og 2. Og baggrunden er følgende: Invalidepensionen fra (pensionskassen) har jo grundlæggende til formål at sikre, at medlemmer, der mister mindst to tredjedel af deres erhvervsevne, fortsat kan opretholde deres indtægt, selv om de ikke længere er i stand til at arbejde som (Pensionskassen)ere og derfor ikke modtager deres tidligere løn. De gældende regler betyder imidlertid, at nogle medlemmer, der får udbetalt invalidepension og ved siden af har en væsentlig lønindtægt, reelt bliver bedre økonomisk stillet, end da de var i stand til at arbejde på fuld tid. Bestyrelsen finder ikke dette rimeligt, altså at invalidepensionister, der er i stand til at opnå en væsentlig indtjening ved siden af invalidepensionen fra (Pensionskassen), skal overkompenseres på kollektivets bekostning.'

*Derfor stiller bestyrelsen forslag om at indføre modregning for invalidepensionister. Det betyder, at der for **kommende invalidepensionister** indføres et modregningsloft, som bestyrelsen **indtil videre** har fastsat til 200.000 kr.*

(...)

*De 200.000 som er modregningsloftet er fastsat af bestyrelsen og **kan ændres.**'*

De nye regler var gældende for alle medlemmer, også pensionister, men der var overgangsregler for medlemmer, der allerede var tilkendt invalidepension på tidspunktet for vedtagelsen af reglerne, idet det fremgik, at indtjeningsloftet ville blive lagt oven i den indtægt, som de havde pr. 1. januar 2017.

Efter generalforsamlingen blev medlemmerne informeret om modregningsreglerne i nyhedsbrev og på hjemmeside. Som **bilag D** vedlægges uddrag af 'XXXNyt', hvor det fremgår, at

*'**Ny indtægtsgrænse** lægger loft over invalidepensionen*

På generalforsamlingen i april indførte JØP et loft for indtægter ved siden af invalidepensionen. Ændringerne forhindrer overkompensation.'

Der blev henvist til hjemmesiden, hvor det fremgik, at bestyrelsen kunne ændre på størrelsen af indtjeningsloftet, hvis det vurderes, at der er behov for det, for eksempel hvis samfundsudviklingen tilsiger det.

Efter generalforsamlingen vedtog bestyrelsen at fastsætte indtjeningsloftet til 200.000 kr. Der var imidlertid tekniske vanskeligheder med at implementere modregningsreglerne, og indtjeningsloftet blev derfor midlertidigt nedsat til 0 kr., men den 15. marts 2018 blev indtjeningsloftet forhøjet til 350.000 kr.

Klager blev tilkendt invalidepension den 28. marts 2018, og det fremgik af tilkendelsesbrevet, jf. **bilag E**, at:

*'Hvis du samtidig med udbetalingen af invalidepensionen har en anden arbejdsindtægt på mere end **pt.** 350.000 kr. årligt, vil vi foretage en modregning i din invalidepension, for den del af arbejdsindtægten, som overstiger de 350.000 kr.'*

Der blev desuden henvist til hjemmesiden, hvor det fremgik, at indtjeningsloftet kunne ændres af bestyrelsen, jf. **bilag F**:

*'Hvis du søger om invalidepension og er berettiget til udbetaling, modregner JØP i din udbetaling, hvis du har en anden arbejdsindtægt ved siden af pensionen på mere end 350.000 kr. om året. Det er indtægten, som overstiger 350.000 kr., der vil blive modregnet i pensionsudbetalingen. **Bestyrelsen kan ændre på størrelsen af indtjeningsloftet, hvis det vurderes, at der er behov for det, fx hvis samfundsudvikling tilsiger det.**'*

I 2019 blev Pensionskassen fusioneret, og i forlængelse af fusionen blev det besluttet at ensrette modregningsreglerne, der var forskellige i de to pensionskasser. Ændringerne blev vedtaget af bestyrelsen den 6. februar 2020, og det fremgår af referatet, at forenklingen både var begrundet i omkostningsmæssige hensyn og i, at man anså de nye modregningsregler for at være mere tidssvarende og hensigtsmæssige, fordi de indeholdt et større incitament til fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

I forbindelse med ændringerne blev indtjeningsloftet ændret til 275.000 kr., og der blev ikke længere modregnet krone for krone men kun med 75% af den overskydende indtægt. Klager blev informeret om ændringerne i brev af den 28. september 2020, jf. **bilag G**.

Den 19. maj 2021 modtog Pensionskassen en klage fra klager, jf. **bilag H**. Klagen blev afvist i meddelelse af 22. september 2021, jf. **bilag I**.

Begrundelsen for selskabets afgørelse

Årsagen til, at Pensionskassen har afvist klagen, er at ændringen af modregningsreglerne er hjemlet i de vilkår, der gælder for klager, og at klager var orienteret om, at modregningsreglerne kunne ændres, da hun fik tilkendt invalidepension.

Det fremgår (i hvert fald) af følgende materiale, at reglerne kan ændres: indkaldelse til generalforsamling (bilag B), referat fra generalforsamling (bilag C), nyhedsbrev hvor der henvises til hjemmesiden (bilag D), tilkendelsesbrev (bilag E) og hjemmeside (bilag F).

Beslutningen om at ændre reglerne i 2020 var sagligt begrundet i et ønske om at forenkle reglerne og spare omkostninger og gøre reglerne mere tidssvarende og give medlemmerne et større incitament til at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet, idet der fremover kun skulle modregnes med 75% af indtægter over indtjeningsloftet. Dette er saglige hensyn, der efter gældende ret giver en pensionskasse ret til at ændre sine regler.

Klagers henvisning til 'Arbejdsmarkedspension' er taget ud af kontekst, da det også fremgår af Arbejdsmarkedspension, side 288-298, at:

'Formålet med at iværksætte en aftale om pensionering er i sagens natur at skabe grundlaget for, at den sikrede kan blive fyldestgjort ved uarbejdsdygtighed eller pensionering. I forbindelse med denne overgang vil pensionsleverandøren afgive et antal løfter til den sikrede, der til forskel fra de løfter og meddelelse, der har været udvekslet under den tidligere administration af ordningen, fastslår den ultimative betaling. Den enkelte løftemodtager må kunne indrette sig i tillid til, at disse løfter forbliver i kraft.'

De løfter, der ligger til grund for denne pensionsudbetaling, kan derfor som altovervejende udgangspunkt kun modificeres ved senere aftaler, hvis der er udtrykkelig hjemmel hertil i selve løfteret eller i regler, der bygger på en utvivlsom hjemmel til at ændre ved sådan løfter.'

Det fremgår af 'Arbejdsmarkedspension', at den vidtgående konklusion, som klager har henvist til, er begrundet i de løfter, der er givet ved aktualisering af ydelserne. I klagers tilfælde er der netop ikke afgivet et løfte om et uforanderligt indtjeningsloft, da klager fik tilkendt invalidepension, idet det fremgår af de udmeldinger, som klager har fået tidligere, og tillige af tilkendelsesbrevet, at modregningsreglerne kan ændres.

Dette er ikke i modstrid med skadesvirkningsprincippet, for når det fremgår af de regler, der var gældende ved aktualiseringen af ydelsen, at de kunne ændres, er det i god overensstemmelse med skadesvirkningsprincippet, at der sker ændring af reglerne. Desuden er skadesvirkningsprincippet ikke ufravigeligt, men kan tværtimod fraviges i aftalen.

Som følge af ovenstående anmoder Pensionskassen om, at klagen afvises."

Klagerens advokat har i brev af 18/2 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det fremgår af den som bilag 2 fremlagte dagsorden for den ordinære generalforsamling i JØP den 18. april 2016, side 5 og 11, at formålet med at indføre modregning i invalidepension var, at JØP ikke længere ønskede at medvirke til, at *'nogle medlemmer overkompenseres i væsentlig grad, fordi de er i stand til at have væsentlige indtægt ved siden af invalidepensionen og dermed er overkompenseret på kollektivets bekostning.'*

Tilsvarende fremgår det af det som bilag C fremlagte referat af generalforsamlingen i JØP på side 33, at [direktør] på generalforsamlingen motiverede den foreslåede modregningsadgang med, at *'de gældende regler betyder imidlertid, at nogle medlemmer, der får udbetalt invalidepension og ved siden af har en væsentlig lønindtægt, reelt bliver bedre økonomisk stillet end da de var i stand til at arbejde på fuld tid. Bestyrelsen finder ikke dette rimeligt, altså at invalidepensionister, der er i stand til at opnå en væsentlig indtægt ved siden af invalidepensionen fra JØP, skal overkompenseres på kollektivets bekostning.'*

Baggrunden for og formålet med indførelsen af bestemmelsen i regulativets § 7, stk. 4 om, at anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen var således, at man ønskede at undgå væsentlig overkompensation af enkeltmedlemmer på kollektivets belastning.

Det lå derfor også uden for formålet med modregningsbestemmelsen i § 7, stk. 4, når pensionskassen i 2020 ændrede indtjeningsloftet fra 350.000 kroner til 275.000 kroner med den begrundelse, at pensionskassen efter fusionen ønskede at tage omkostningsmæssige hensyn og *'anså de nye modregningsregler for at være mere tidssvarende og hensigtsmæssige, fordi de indeholdt et større incitament til at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.'* (Citatet er taget fra pensionskassens svarskrift side 3, sidste afsnit.)

Klagerens indtægt ligger fortsat under den oprindelige indtægtsgrænse på 350.000 kroner, men reduktionen af indtægtsgrænsen til 275.000 kroner betyder, at hendes månedlige ydelse er blevet nedsat med cirka 4.000 kroner om måneden.

Reduktionen af klagerens invalidepension, som hun blev tilkendt i 2018 og har indrettet sig på, er hverken begrundet i pensionskassens ønske om at undgå, at enkeltmedlemmer overkompenseres i væsentlig grad på kollektivets bekostning eller i forhold nødvendiggjort af samfundsudviklingen; ændringen er derimod begrundet i omkostningsmæssige hensyn og i en ønsket ensretning af pensionsvilkårene i de to fusionerede pensionskasser. Klageren gør derfor gældende, at bestyrelsens forhøjelse af indtægtsgrænsen med denne begrundelse har været uberettiget.

I øvrigt fastholder klageren anbringenderne i klageskriftet om betydning af skadevirkningsprincippet. Klageren fastholder derfor, at hun ikke skal omfattes af de ændrede regler om modregning gældende per 1. januar 2021, men fortsat er omfattet af de modregningsregler, som var gældende på skadevirkningstidspunktet."

Selskabet har i brev af 21/2 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Ændringerne i modregningsreglerne er sagligt begrundet i dels hensynet til at forenkle reglerne dels hensynet til at skabe mere tidssvarende og hensigtsmæssige regler, der indeholder et større incitament til at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Sidstnævnte ligger klart indenfor formålet med reglerne. At formålet med modregningsbestemmelsen – naturligvis – er at modvirke overkompensation, betyder desuden ikke, at man ikke kan foretage ændringer i reglerne ud fra (andre) saglige kriterier, herunder ønsket om at forenkle Pensionskassens regelsæt og spare administrationsomkostninger med den virkning, at medlemernes pensioner forøges. Det er selvsagt et sagligt hensyn for en medlemsejet pensionskasse at nedbringe sit omkostningsniveau.

Hvis klager har indrettet sig på invalidepensionen, er det ikke med rette, idet det både fremgår af det materiale, som hun har modtaget før tilkendelsen af invalidepensionen, og af tilkendelsesbrevet, at reglerne kan ændres."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af dagsorden til ordinær generalforsamling i selskabet den 18/4 2016 fremgår bl.a.:

"Forslag fra bestyrelsen om ændring af vedtægt, pensionsregulativ 1 og pensionsregulativ 2

Almindelige bemærkninger

...

Pensionskassen ønsker fortsat at medvirke til, at medlemmer, der får invalidepension, skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet. Der stilles derfor forslag om at fjerne den nuværende bestemmelse i regulativ 2 om halvering af invalidepensionen, hvis et medlem får tilkendt et fleksjob.

Til gengæld ønsker pensionskassen ikke længere for kollektivets penge at udbetale fuld invalidepension til medlemmer, der ved siden af pensionsudbetalingen har så høj en indtægt, at der er tale om en væsentlig overkompensation. I stedet indføres modregning for alle invalidepensionister, hvis de ved siden af deres invalidepension har en indtægt over et vist niveau. Dermed stilles medlemmer i afdeling 1 og 2 lige, uanset om de finder et fleksjob eller et andet job på nedsat tid med eller uden skånehensyn.

...

Specielle bemærkninger til ændringen af vedtægten

...

Ændring af Regulativ 2

...

Nugældende

Forslag til ændring

...

Stk. 4. Erhvervsindtægt for et medlem, hvis erhvervsevne er nedsat som angivet i stk. 2, men som ikke oppebærer social førtidspension, hidrørende fra en delvist offentligt finansieret stilling (herunder fra fleksjob) bevirker nedsættelse af den medlemmet tilkommende invalidepension fra pensionskassen i henhold til stk. 1 til halvdelen, så længe ansættelsen varer. De fra en sådan ansættelse hidrørende pensionsbidrag medfører ikke ret til pension i henhold til bestemmelserne i dette regulativ, men anvendes efter regler fastsat af pensionskassens bestyrelse til forbedring af det pensionerede medlems pensionsrettigheder i forhold til pensionskassen.

...

Modregning i invalidepension og fuld invalidepension ved fleksjob

Pensionskassen ønsker at medvirke til, at invalidepensionisterne fortsat kan have en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Imidlertid oplever pensionskassen, at efter de nuværende regler bliver nogle invalidepensionister straffet økonomisk ved at tage et fleksjob, mens andre invalidepensionister bliver væsentligt overkompenseret.

Det har ikke været hensigten med reglen i § 7, stk. 4, at medlemmer, der ønsker at bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet i fleksjob inden for eget fag, skulle straffes økonomisk, mens andre medlemmer på invalidepension overkompenseres, fordi de i nogle tilfælde har dobbelt indtægt og ikke får halveret deres invalidepension.

Med førtidspensionsreformen er den udbetalte løn i fleksjob i dag meget mindre, inkl. tilskud fra kommunen, og det betyder, at et medlem, der kommer i fleksjob, både får udbetalt mindre løn og samtidig får halveret sin invalidepension i modsætning til medlemmer, der selv finder et job med skånebehov, ikke ønsker at komme i arbejdsprøvning eller får fuldtidsjob i en helt anden branche.

Ændringen af stk. 4 betyder, at reglen om halvering af invalidepensionen i regulativ 2, § 7 stk. 4 udgår og i stedet skal anden indtægt over en vis grænse modregnes i invalidepensionen (se bemærkningerne til den tilsvarende ændring af § 7, stk. 4 i regulativ 1.)"

I referat fra ordinær generalforsamling i selskabet den 18/4 2016 hedder det bl.a.:

"Dagsordenens punkt 4: Forslag fra bestyrelsen om ændring af vedtægt, pensionsregulativ 1 og pensionsregulativ 2

...

[Selskabets direktør]

...

Så vil jeg vende mig til forslagene om modregning. Bestyrelsen stiller i år også forslag om at indføre modregning i udbetaling af invalidepension i både afdeling 1 og 2. Og baggrunden er følgende: Invalidepensionen fra JØP har jo helt grundlæggende til formål at sikre, at medlemmer, der mister to tredjedele af deres erhvervsevne, fortsat kan opretholde deres indtægt, selv om de ikke længere er i stand til at arbejde som djøfere og derfor ikke modtager deres tidligere løn. De gældende

regler betyder imidlertid, at nogle medlemmer, der får udbetalt invalidepension og ved siden af har en væsentlig lønindtægt, reelt bliver bedre økonomisk stillet end da de var i stand til at arbejde på fuld tid. Bestyrelsen finder ikke dette rimeligt, altså at invalidepensionister, der er i stand til at opnå en væsentlig indtægt ved siden af invalidepensionen fra JØP, skal overkompenseres på kollektivets bekostning.

Derfor stiller bestyrelsen forslag om at indføre modregning for invalidepensionister. Det betyder, at der for kommende invalidepensionister indføres et modregningsloft, som bestyrelsen indtil videre har fastsat til 200.000 kr., således at hvis man som invalidepensionist har en indtægt ved siden af invalidepensionen på mere end 200.000 kr. om året, så vil vi modregne krone for krone.

Vi vil også indføre modregning for dem, der allerede er tilkendt invalidepension, men dette vil først ske med virkning fra den 1. januar 2017 og her vil modregningsloftet på de 200.000 kr. blive lagt oven i den indtægt, invalidepensionisten har på denne dato, således at der ikke bliver en forringelse af gældende forhold.

De 200.000 kr. som er modregningsloftet er fastsat af bestyrelsen og kan ændres. Med indførelsen af modregningen fjerner vi også bestemmelsen i regulativ 2, hvor invalidepensionister, der har en indtægt fra et fleksjob, får halveret deres invalidepension. Fremover vil alle invalidepensionister få fuld udbetaling også selv om de er i fleksjob, og så i stedet blive modregnet efter de regler, jeg lige har omtalt."

Af selskabets nyhedsbrev JØP NYT nr. 2/oktober 2016 fremgår bl.a.:

"Ny indtægtsgrænse lægger loft over invalidepensionen

På generalforsamlingen i april indførte JØP et loft for indtægter ved siden af invalidepensionen. Ændringerne hindrer overkompensation.

Invalidepensionen er en grundpille i JØP's pensionsordning. Den sikrer dig en løbende udbetaling på niveau med din alderspension, hvis du bliver så syg, at du ikke kan bestride et Djøf-job. Ordningen dækker faginvaliditet, altså Djøf-jobs, så det er tilladt at arbejde inden for andre fag.

Ved at modregne andre indtægter sikrer JØP, at invalidepensionister med høje indtægter ved siden af invalidepensionen ikke overkompenseres. Overkompensation skal i sidste ende betales af alle andre medlemmer.

Kort fortalt betyder ændringen, at JØP den 1. januar 2017 begynder at modregne i invalidepension, når indtægten ved siden af invalidepensionen overstiger 200.000 kr. årligt. Som hovedregel modregner vi alle former for indtægt, bortset fra offentlige ydelser, andre pensionsudbetalinger og erstatninger. Læs de præcise modregningsregler på joep.dk."

Selskabet har fremlagt en udskrift af 8/3 2018 fra selskabets hjemmeside, hvoraf det fremgår:

"Indtægter ved siden af invalidepensionen

Hvis du søger om invalidepension og er berettiget til udbetaling, modregner JØP i din udbetaling, hvis du har en anden arbejdsindtægt ved siden af pensionen på mere end 350.000 kr. om året. Det er indtægten, som overstiger 350.000 kr. der vil blive modregnet i pensionsudbetalingen. Be-

styrelsen kan ændre på størrelsen af indtjeningsloftet, hvis det vurderes, at der er behov for det, fx hvis samfundsudviklingen tilsiger det.

Indtjeningsloftet er efter indbetaling af pensionsbidrag på maksimalt 20 pct. og inden AMB og skat.

...

Anden arbejdsindtægt er følgende:

- Lønindkomst inkl. honorar. (A og B indkomst efter pensionsindbetaling på maksimalt 20 pct.)
- Overskud fra egen virksomhed (den del som kan udtages)
- Offentlige løntilskud som eksempelvis fleksløntilskud"

Selskabet har i brev af 28/3 2018 til klageren bl.a. anført:

"Tilkendelse af invalidepension

På grundlag af de helbredsoplysninger vi har modtaget, har vi tilkendt dig invalidepension fra det tidspunkt, hvor du fratræder din nuværende overenskomstmæssige stilling.

...

Invalidepensionen bliver kun udbetalt så længe din erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Du har derfor pligt til at orientere JØP, hvis dine helbredsforhold bedres.

...

Hvis du fortsat arbejder

Hvis du samtidig med udbetalingen af invalidepensionen har en anden arbejdsindtægt på mere end pt. 350.000 kr. årligt, vil vi foretage en modregning i din invalidepension, for den del af arbejdsindtægten, som overstiger de 350.000 kr. Ved arbejdsindtægt forstås lønindkomst inklusiv honorar, overskud fra egen virksomhed og offentlige løntilskud. Du kan læse mere om reglerne på vores hjemmeside joep.dk/Pension--Forsikring/Joep-overblik/Invalidepension.

Forventer du at have en arbejdsindtægt på mere end 350.000 kr. årligt, kan vi regulere det i dine løbende månedlige pensionsudbetalinger, hvis du giver os besked. Ellers vil modregningen først ske året efter, når vi har modtaget oplysninger om, hvor stor din årlige arbejdsindtægt har været."

I brev af 28/9 2020 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Nye modregningsregler fra den 1. januar 2021

...

Vi skriver til dig fordi, du i dag modtager invalidepension fra P+, og vi gerne vil informere dig om, at pensionskassen har ændret i reglerne for modregning af invalidepension.

De nye regler har betydning for dig, hvis du har løn- eller erhvervsindtægt på mere end 275.000 kr. årligt.

De nye regler træder i kraft den 1. januar 2021 og betyder, at pensionskassen fra denne dato skal modregne anden løn- og erhvervsindtægt i invalidepensionsudbetalinger for den del, der overstiger et bundfradrag på 275.000 kr. årligt.

Ved løn- og erhvervsindtægt forstås lønindkomst, inklusive honorar, overskud fra egen virksomhed og offentlige løntilskud.

Sådan er modregningen

Hvis du har anden løn- eller erhvervsindtægt årligt, der overstiger bundfradraget på 275.000 kr. i 2021, modregnes invalidepensionsydelsen med et beløb svarende til 75 pct. af forskellen mellem indtægten og bundfradraget.

Tjener du fx 350.000 kr. årligt og får udbetalt 200.000 kr. i invalidepension årligt, vil modregningen se ud som følger:

Eksempel:

Løn- og erhvervsindtægt i 2021	350.000 kr.
Invalidepension fra P+ i 2021	200.000 kr.
Modregning 75 pct. af 75.000 kr. (350.000 kr.- 275.000 kr.)	-56.250 kr.
Årlig indkomst efter modregning	493.750 kr.

I dette tilfælde vil du blive modregnet 56.250 kr. i invalidepensionen i 2021.

Du skal ikke gøre noget

Dette er information til dig om de nye modregningsregler, og du skal ikke foretage dig noget.

...

Har du ansøgt om invalidepension inden generalforsamlingen den 19. april 2016?

Vær opmærksom på, at hvis du har ansøgt om invalidepension inden generalforsamlingen den 19. april 2016, så er du fortsat omfattet af de regler om modregning i invalidepensionen, som du tidligere er blevet informeret om i et personligt brev.

Der vil her blive modregnet i invalidepensionen med et beløb svarende til 75 pct. af det beløb, der overstiger dit individuelle indtjeningsloft, medmindre du er bedre stillet med de nye regler.

Det individuelle indtjeningsloft beregnes som årsindtægten i 2016 tillagt 200.000 kr. Det individuelle indtjeningsloft kan dog aldrig være mindre end 275.000 kr."

Af "P+ Regulativ 2007, tidligere JØP Regulativ 2" af november 2019 fremgår bl.a.:

"Forord

På de følgende sider findes P+ Regulativ 2007, tidligere Regulativ 2.

Ved generalforsamlingen den 18. april 2016 blev der vedtaget ændring af § 2, stk. 1, § 3, stk. 1, § 6 a, stk. 1 og § 7, stk. 2-3 og 4, § 11, stk. 1 og § 12 b, stk. 5, der trådte i kraft straks efter vedtagelsen.

...

§ 7. Invalidepension

Stk. 1. Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden, efter at erhvervsudygtighed er indtruffet, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor den pågældende er ophørt med at oppebære sin hidtidige, normale erhvervsindtægt. Ret til invalidepension opnås ikke efter det tidspunkt, da medlemmet har opnået ret til alderspension i henhold til § 6, stk. 1, eller oppebærer reduceret alderspension i henhold til § 6, stk. 3. Ved delvis pensionering i henhold til § 6, stk. 3, bevares retten til

invalidepension for så vidt angår den bevarede deltidsansættelse, dog længst indtil det fyldte 68. år.

Stk. 2. Erhvervsudygtighed foreligger, når vedkommende medlems af dennes uddannelse og beskæftigelse betingede erhvervsevne som følge af en af sygdom eller ulykke forårsaget fysisk eller psykisk invaliditet er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og nedsættelsen er af en vis varighed. For medlemmer, der allerede på tidspunktet for optagelsen var erhvervsudygtige som følge af invaliditet jf. § 2, stk. 3, indtræder retten til invalidepension, når medlemmets erhvervsevne som følge af en af sygdom eller ulykke efter optagelsen forårsaget fysisk eller psykisk invaliditet uden sammenhæng med den invaliditet, der forelå ved optagelsen, er nedsat med 1/3 eller derover af normal erhvervsevne, og nedsættelsen er af en vis varighed.

Stk. 3. Retten til invalidepension bortfalder, når erhvervsevnen ikke længere skønnes at være således nedsat, at betingelserne i stk. 2 er opfyldt. I dette tilfælde genindtræder et medlem i sine pensionsrettigheder på tidspunktet for tilkendelsen af invalidepensionen. Ved det fyldte 68. år ophører retten til invalidepension, hvorefter medlemmet overgår til at modtage alderspension.

Stk. 4. Anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen. Pensionsbidrag fra ansættelse under modtagelse af invalidepension medfører ikke ret til pension i henhold til bestemmelserne i dette regulativ, men anvendes efter regler fastsat af pensionskassens bestyrelse til forbedring af det pensionerede medlems pensionsrettigheder i forhold til pensionskassen."

Nævnet udtaler:

Klageren fik den 28/3 2018 tilkendt invalidepension fra selskabet, som vurderede, at hendes erhvervsevne var nedsat til 1/3. Hun klager over, at selskabet pr. 1/1 2021 – og efter at udbetalingen er påbegyndt – har ændret reglerne for modregning af anden indtægt i invalidepensionen.

På selskabets generalforsamling den 18/4 2016 blev det besluttet at indføre regler i pensionsregulativet om modregning af anden indtægt i invalidepensionsudbetalinger. I pensionsregulativets § 7, stk. 4, blev det indføjet, at "Anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen."

Samtidig bortfaldt pensionsregulativets bestemmelser om, at der kun udbetales halv invalidepension til medlemmer i fleksjob. Af dagsordenen og af referatet til generalforsamlingen fremgår det, at regelændringerne var motiveret af, at medlemmer med høj, anden indtægt ikke skal

overkompenseres for kollektivets penge, og at man ønsker at medvirke til, at medlemmer på invalidepension har tilknytning til arbejdsmarkedet og ikke "straffes" økonomisk ved at være i fleksjob. Af referatet fra generalforsamlingen fremgår det, at bestyrelsen indtil videre ville fastsætte et modregningsloft på 200.000 kr., som kunne ændres. Modregning skal ske krone for krone, hvis en kommende invalidepensionist har arbejdsindtægter på mere end 200.000 kr. Selskabet har oplyst til nævnet, at "Der var imidlertid tekniske vanskeligheder med at implementere modregningsreglerne, og indtjeningsloftet blev derfor midlertidigt nedsat til 0 kr., men den 15. marts 2018 blev indtjeningsloftet forhøjet til 350.000 kr."

Den 28/3 2018 skrev selskabet til klageren, at "På grundlag af de helbredsoplysninger vi har modtaget, har vi tilkendt dig invalidepension fra det tidspunkt, hvor du fratræder din nuværende overenskomstmæssige stilling. ... Hvis du samtidig med udbetalingen af invalidepensionen har en anden arbejdsindtægt på mere end pt. 350.000 kr. årligt, vil vi foretage en modregning i din invalidepension, for den del af arbejdsindtægten, som overstiger de 350.000 kr."

Den 28/9 2020 skrev selskabet til klageren, at selskabet havde vedtaget nye modregningsregler, således at der med virkning fra 1/1 2021 modregnes med 75 % af den del af klagerens arbejdsindtægt, som overstiger et bundfradrag på 275.000 kr.

Klageren har oplyst, at hendes indtægt ud over invalidepensionen fortsat ligger under den oprindelige indtægtsgrænse på 350.000 kr., men at reduktionen af indtægtsgrænsen til 275.000 kr. betyder, at hendes månedlige ydelse er blevet nedsat med ca. 4.000 kr.

Klageren har anført, at hun ikke skal omfattes af de nye byrdefulde modregningsregler pr. 1/1 2021, da det følger af skadevirkningsprincippet, at forsikringen "låses" på det tidspunkt, hvor forsikringsbegivenheden indtræder, og dækningen igangsættes. Der kan ikke gennemføres forringelser af vilkår på aktive ordninger under udbetaling, og selskabet kan ikke ved formuleringer som "pt." forbeholde sig ret til at ændre på aktiverede ydelser. Bestyrelsens reduktion af indtægtsgrænsen er i sig selv uberettiget, for selskabet har begrundet reduktionen i omkostningsmæssige hensyn og i et ønske om at ensrette pensionsvilkårene i de to pensionskasser, som

fusionerede i 2019. Dette ligger uden for modregningsbestemmelsens formål – som var at undgå, at enkeltmedlemmer overkompenseres på kollektivets bekostning – og reduktionen er heller ikke begrundet i forhold relateret til samfundsudviklingen. Klageren kræver dækning for advokatombkostninger efter forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, med 15.000 kr. plus moms.

Selskabet har anført, at det fremgår af indkaldelsen til generalforsamling den 18/4 2016, referatet fra generalforsamlingen, nyhedsbrevet fra oktober 2016 – hvor der henvises til selskabets hjemmeside – selskabets tilkendelsesbrev af 28/3 2019 og hjemmesiden, at modregningsreglerne kan ændres. Af udskrift fra hjemmesiden den 8/3 2018 fremgår det, at "Bestyrelsen kan ændre på størrelsen af indtjeningsloftet, hvis det vurderes, at der er behov for det, fx hvis samfundsudviklingen tilsiger det." Ændringen af modregningsreglerne har hjemmel i de vilkår, der gælder for klageren, og klageren var orienteret om, at modregningsreglerne kunne ændres, da hun fik tilkendt invalidepension. Beslutningen om at ændre reglerne i 2020 var sagligt begrundet i at forenkle reglerne, at spare omkostninger, at gøre reglerne mere tidssvarende og at give et større incitament til at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet. Ændringen af modregningsreglerne er ikke i strid med skadevirkningsprincippet, da det netop fremgår af de regler, der var gældende ved aktualiseringen af ydelsen, at modregningsreglerne kunne ændres.

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er forsikringsbetingelserne på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, der er afgørende for selskabets dækningsforpligtelser. For en erhvervsevnetabsforsikring gælder der et skadevirkningsprincip, hvor forsikringsbegivenheden er den sikredes nedsættelse af erhvervsevnen i dækningsberettigende grad. Dette er dog ikke til hinder for, at det i aftalegrundlaget konkret kan aftales, at selskabet har adgang til at foretage ændringer af bestemte vilkår for løbende ydelser, efter skaden er sket.

Nævnet finder efter en samlet vurdering, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at anerkende, at selskabet ikke kan indføre nye modregningsregler for arbejdsindtægter med virkning for klageren fra 1/1 2021.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af § 7, stk. 4, i pensionsregulativet, som er vedtaget på selskabets generalforsamling i 2016, at "Anden indtægt kan modregnes i medlemmets invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen." Der er hjemmel i pensionsregulativet til, at bestyrelsen fastsætter – og eventuelt senere ændrer – regler, hvorefter der skal ske modregning af anden indtægt i klagerens invalidepension. Bestyrelsens adgang til at fastsætte eller ændre sådanne regler er i pensionsregulativet ikke begrænset til at omfatte invalidedækninger, som ikke er under udbetaling.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren i tilkendelsesbrevet af 28/3 2018 er oplyst om, at størrelsen på indtægtsloftet, hvorfra der sker modregning, senere kan ændres. Brevet angiver, at selskabet vil foretage modregning i klagerens invalidepension, hvis hun har "en anden arbejdsindtægt på mere end pt. 350.000 kr. årligt". Også af dagsorden og referatet fra generalforsamlingen den 18/4 2016 og på selskabets hjemmeside har det fremgået, at selskabet kan ændre i reglerne for modregning af anden arbejdsindtægt. Klageren er behørigt oplyst om selskabets muligheder herfor.

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabets ændringer af modregningsreglerne pr. 1/1 2021 må anses for sagligt begrundet blandt andet i dels at spare omkostninger ved at forenkle og ensrette modregningsreglerne i forbindelse med fusionen i 2019, dels i at give medlemmerne et større incitament til at have tilknytning til arbejdsmarkedet, idet der med de nye regler alene sker modregning med 75 % af indtægten over bundfradraget.

Nævnet finder ikke grundlag for at statuere, at selskabets bestyrelses beslutning om nye modregningsregler fra 1/1 2021 i sig selv er ugyldig i forhold til den bemyndigelse, som bestyrelsen i pensionsregulativets § 7, stk. 4, har fået af generalforsamlingen til at fastsætte regler for modregning.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

16.

97726

Henset til sagens udfald finder nævnet, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at betale klagerens udgifter til advokat, jf. forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings